

Тема: Розвиток мовлення. Складання й розігрування діалогу – обміну думками та враженнями від телепередач (матеріалів відеохостингу YouTube), присвячених вивченню та збереженню пам'яток історії та культури

Мета діяльності вчителя:

Формувати предметні компетентності: поглибити в учнів уміння складати й розігрувати діалоги відповідно до запропонованої ситуації й мети спілкування, висловлювати особисту позицію щодо теми, яка обговорюється, аргументувати висловлені тези, демонструвати певний рівень вправності в процесі діалогу (стильність, логічність, виразність, доречність), додержуватися правил спілкування, удосконалювати вміння користуватися різними джерелами інформації (телепередачі, інтернет-ресурси), розвивати навички критичного мислення.

Формувати ключові компетентності: вільне володіння державною мовою, громадянські та соціальні, інформаційно-комунікаційну, культурну, розвивати вміння висловлювати свою думку, логічно обґрунтовувати позицію, поглиблювати знання про культурну спадщину України, виховувати почуття гордості за свою країну, виховувати почуття гідності, толерантності, любові до рідного слова, нетерпимість до проявів агресії, формувати активну громадянську позицію та почуття відповідальності за збереження культурної спадщини України.

Тип уроку: урок формування знань, умінь, навичок

Обладнання: підручник, відеоматеріали про музей Григорія Сковороди в Сковородинівці до та після руйнування,

Методи, прийоми, форми роботи: криголам, «Хмаринка слів», «Мікрофон», «Мозковий штурм», пазл, проблемні запитання, «Незакінчене речення», створення інтелект-мапи, розповідь учителя з елементами презентації, робота в парах.

Очікувані результати навчання: учень/учениця складають й розігрують діалоги відповідно до запропонованої ситуації й мети спілкування, висловлюють особисту позицію щодо теми, яка обговорюється, аргументують висловлені тези, демонструють певний рівень вправності в процесі діалогу, удосконалюють уміння користуватися різними джерелами інформації, усвідомлюють важливість дослідження, вивчення й збереження пам'яток історії та культури.

Цифрові інструменти/сервіси/ресурси:

https://docs.google.com/presentation/d/1HGofDLNRDi8LMSN7HFVSB03CPQU6TTP4GL3_YGUM4-E/edit?usp=sharing презентація до уроку; відеохостинг YouTube, неймережа <https://mylens.ai/dashboard/rlpoX1GL6ZI>, ресурс для візуалізації тексту <https://www.festisite.com/text-layout/spiral/>,

пазл <https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=35EDA24E8E60>, інтерактивна мозаїка <https://wordwall.net/resource/38613555>,

критерії успішного діалогу

https://docs.google.com/presentation/d/10SPm_7DnVycB1KOKQDzFAoADRVVLQV38GUi4SL32z1Y/edit?usp=sharing

Базові поняття і терміни: діалог, пам'ятка, музей, відеохостинг.

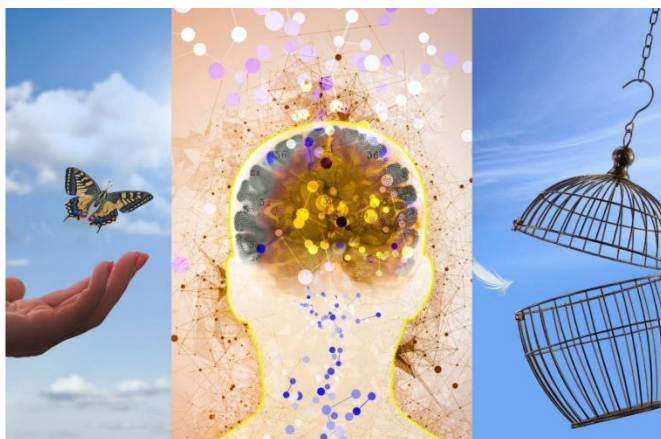
Міжпредметні зв'язки: українська література.

Очікувані результати навчання: учень/учениця складають і розігрують діалоги відповідно до запропонованої ситуації й мети спілкування, висловлюють особисту позицію щодо теми, яка обговорюється, аргументують висловлені тези, демонструють певний рівень вправності в процесі діалогу, удосконалюють уміння користуватися різними джерелами інформації.

Хід уроку

I. Мотиваційний етап.

Організація класу. Привітання, налаштування на плідну працю. Учитель просить учнів подумати й сказати, що об'єднує всі три зображення на головному екрані (бажано назвати одне слово —«свобода»(«воля»)).

Діти, зверніть увагу, будь ласка, на хмаринку слів.

- Який вислів «зашифрували» відбитки слідів?
- Як саме цей вислів пов'язаний із темою уроку?
- Хто автор?

Якщо ви не знаєте прізвище автора, тоді ловіть підказку. Упродовж хвилини ви зможете скласти пазл і побачити портрет автора відомого афоризму «Світ ловив мене, та не спіймав...»

[HTTPS://WWW.JIGSAWPLANET.COM/?RC=PLAY&PID=35EDA24E8E60](https://www.jigsawplanet.com/?RC=PLAY&PID=35EDA24E8E60)

Григорій Савич Сковорода – мандрівний філософ, поет, богослов, педагог. І наш земляк, родом із Чорнух. Сковорода – автор не лише знаменитих афоризмів, а й чудових байок, які залишаються актуальними й сьогодні. Зараз ви побачите криголам, на якому кілька героїв творів Сковороди й скажете, із ким із них ви б асоціювали себе сьогодні, на початку уроку?

II. Актуалізація та корекція опорних знань, умінь і навичок.

Тема для вас не нова, тому актуалізуємо наші знання виконуючи завдання. І для цього нам у пригоді стане «Мікрофон».

1. Як ви вважаєте, чи важливо вміти вести діалог, щоб висловити свою думку?
2. Як це може допомогти вам у житті?

3. Що таке діалог? Які бувають діалоги?
4. Поясніть значення слова «пам'ятка».
5. Чи обговорюєте ви теми, пов'язані зі збереженням пам'яток історії та культури? Поділіться своїми враженнями від таких розмов.

III. Повідомлення учням теми, мети й завдань уроку.

Сьогодні в нас урок розвитку мовлення, тема якого – «Складання й розігрування діалогу – обміну думками та враженнями від телепередач (матеріалів відеохостингу YouTube), присвячених вивченню та збереженню пам'яток історії та культури».

Цей урок допоможе вам не тільки розвинути навички складання й розігрування діалогів відповідно до запропонованої ситуації й мети спілкування, а й глибше зрозуміти значення збереження пам'яток історії та культури, адже вони є невід'ємною частиною нашої ідентичності.

IV. Опрацювання нового матеріалу.

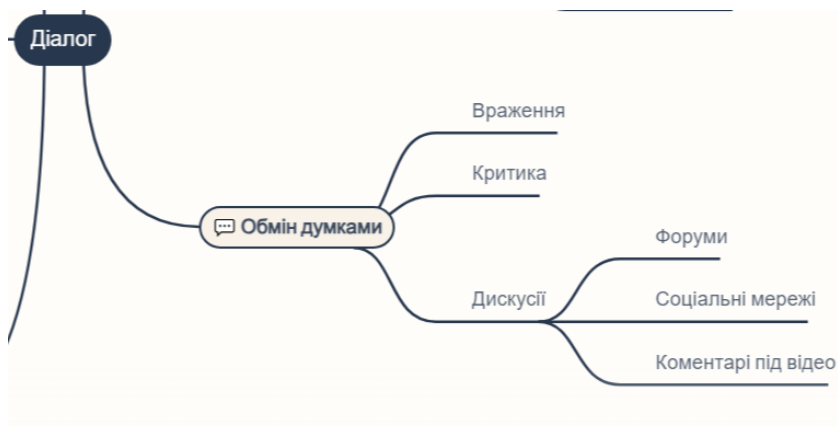
Слово вчителя.

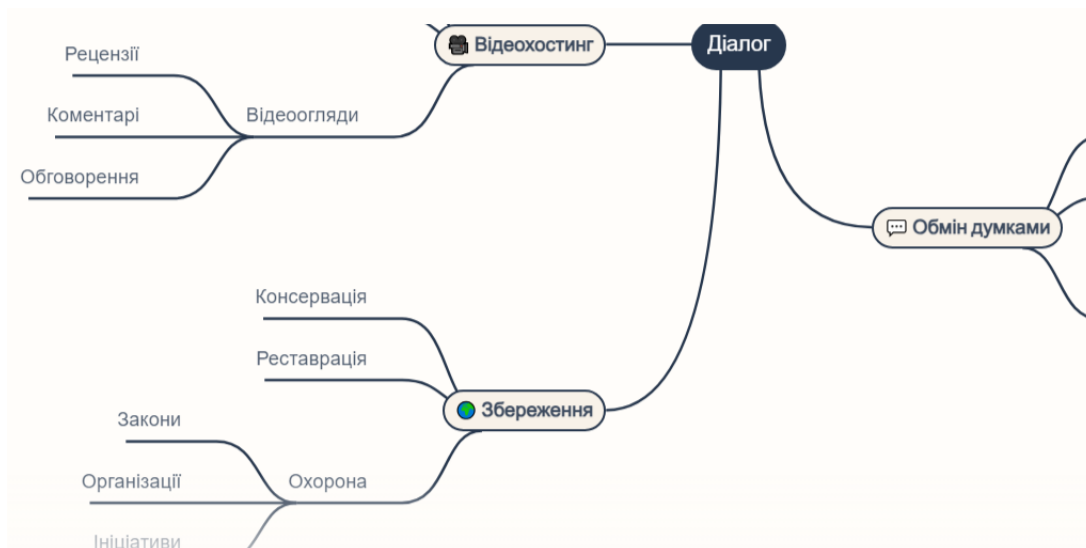
Діти, перед вами – «Хмаринка слів». Випишіть із неї ключові слова, які, на вашу думку, найкраще стосуються теми нашого уроку.

Запрошую всіх долучитися до "Мозкового штурму". Обговоримо кілька ключових слів: "обмін думками", "відеохостинг", "збереження".

Підсумувати найголовніше нам допомогла нейромережа, яка чудово створює інтернет-мапи. [HTTPS://MYLENS.AI/DASHBOARD/RLPOX1GL6ZI](https://mylens.ai/dashboard/rlpox1gl6zi)

Результат бачимо на слайдах презентації.

А зараз перегляньмо фрагменти відео, опубліковане 22 вересня 2023 року на каналі "Харківщина туристична", яке розповідає про Національний літературно-меморіальний музей Григорія Сковороди, розташований у селі Сковородинівка Харківської області.

Це місце особливе: саме тут, у маєтку поміщика Андрія Ковалівського, видатний український філософ і поет Григорій Сковорода провів останні дні свого життя. <https://youtu.be/WJ5xCKQP26G?si=L7Zd1N0253koiG29>

Музей вражав своєю атмосферою та багатством експонатів, які відображали життя і творчість Сковороди: книги, картини, особисті речі, предмети побуту епохи бароко. На території розташований знаменитий 700-річний дуб, під яким філософ любив розмірковувати про сенс життя. Музей є не лише пам'яткою архітектури XVIII століття, а й пам'яткою справді національного значення.

На жаль, у травні 2022 року музей був зруйнований російським агресором.

У короткому відео ви зможете побачити, що життя музею розділилося на «до» і «після» <https://youtube.com/shorts/JX5jMEGkLOG?si=6T3P1rDhLVSLUpTE>.

Бесіда за змістом переглянутих відеофрагментів.

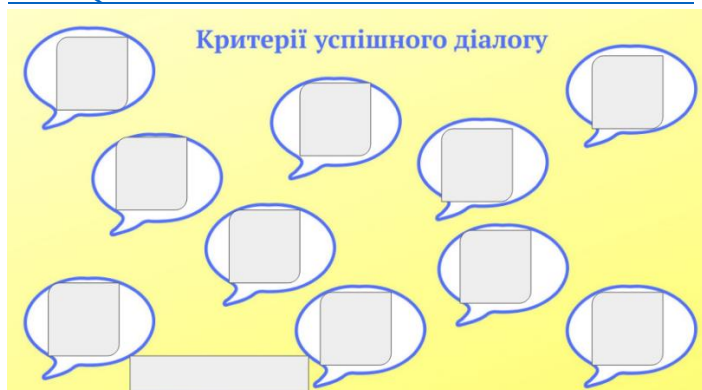
1. Порівняйте музей до і після руйнування, висловіть свої емоції та думки.
2. Яке значення мав цей музей для української культури?
3. Чому російські окупанти цілеспрямовано руйнують культурні пам'ятки України?
4. Чому важливо зберігати пам'ятки культурної спадщини, такі як музей Сковороди?

Робота в парах.

Діти, зараз ми об'єднаємося в пари (ви можете обрати самостійно, із хочете обмінюватися думками в парі) і складемо діалог-обмін думками та враженнями від переглянутих матеріалів на відеохостингу YouTube про музей Григорія Сковороди.

Перш ніж почати, важливо пригадати критерії успішного діалогу. Для цього:

Кожна пара заходить у Гугл-форму за покликанням, яке надає вчитель https://docs.google.com/presentation/d/10SPm_7DnVycB1kOKQDzFAoADRvVLqV38GUI4SL32z1Y/edit?usp=sharing.

Упродовж 1 хвилини ви фіксуєте в мовних бульбашках ті критерії, які, на вашу думку, допоможуть зробити діалог вдалим.

Після цього ми разом обговоримо ваші відповіді (2 хвилини) і створимо спільний слайд "Критерії успішного діалогу", після обговорення якого ви зможете застосувати ці критерії на практиці, складаючи власний діалог.

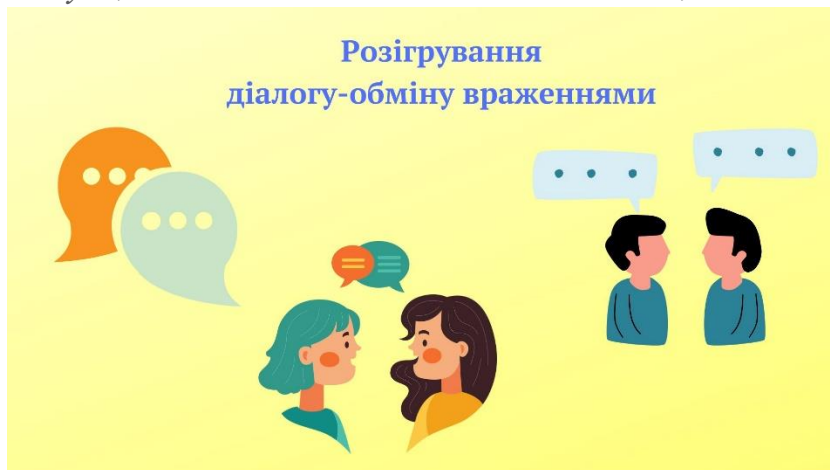

А зараз настав час практичного застосування ваших знань, умінь і навичок. На Гугл-дошці з'явиться теми діалогу. Упродовж 5 хвилин складіть діалог-обмін

думками. Потім представите свою роботу й ми разом послухаємо ваші цікаві ідеї. Бажаю успіху та натхнення!

Самостійне застосування учнями знань.

Робота в парах. Складання діалогу-обміну думками та враженнями про сюжети з відеохостингу YouTube, присвяченого музею Григорія Сковороди з теми «Національний літературно-меморіальний музей Григорія Сковороди: минуле, сьогодні, майбутнє».

Тепер ми маємо можливість почути результати вашої усної взаємодії! Хто з вас бажає поділитися своїм діалогом-обміном враженнями від того, про що ви говорили? Поділіться своїми думками та почуттями, що виникли під час складання цього діалогу.

Приклад діалогу

Учень 1: Вітаю! Які враження та емоції в тебе після перегляду відео про музей Григорія Сковороди на Харківщині?

Учень 2: Привіт! Це так сумно, що музей був зруйнований російською ракетою. Чесно кажучи, я навіть не знав, що такий музей існує.

Учень 1: Так, музей був важливим місцем для збереження спадщини Сковороди. Його роботи багато значать для української культури.

Учень 2: Це правда. У відео розповідали про те, як музей проводив екскурсії та цікаві заходи. Це допомагало людям більше дізнатися про життя й творчість нашого земляка.

Учень 1: Мене вразило, що багато людей відвідувало музей. Це свідчить, що важливо зберігати пам'ятки нашої історії.

Учень 2: Згоден! Вважаю, що ми повинні щось робити для відновлення музею. Це важливо для майбутніх поколінь.

Учень 1: Чи не думав ти про те, щоб долучитися до відновлення музею?

Учень 2: Це гарна ідея! Ми можемо залучити однокласників та інших людей, щоб розповісти про важливість збереження культурної спадщини.

Учень 1: До речі, я чув, що деякі організації вже збирають кошти на відновлення музею. Ми могли б підтримати їх і поділитися цією інформацією у соцмережах.

Учень 2: Чудова пропозиція! До того ж ми теж можемо створити коротке відео, у якому розкажемо про значення цього музею.

Учень 1: Так, і обов'язково попросимо глядачів ділитися цим відео, щоб про ініціативу дізналися якомога більше людей.

Учень 2: Гарзд, обговоримо деталі під час нашої наступної зустрічі. Дякую за цікаву розмову!

Учень 1: І тобі дякую! Радий, що ти поділяєш мої думки. До зустрічі!

Презентація складених діалогів 2-3 парами учнів.

Що відбувається з музеєм сьогодні? Про це ми також можемо дізнатися з сюжету, який розміщено у відеохостингу YouTube. Наталія Мицай, директорка музею, говорить, що на території встановлено 10 аудіогідів. ХОВА прийняла рішення про консервацію будівлі на час війни. Одразу після перемоги розпочнуться роботи з відновлення будівлі музею.
https://youtu.be/WGh6xQn5c2E?si=yLfxz1pHm7HJ_Auh

Олена Зеленська оголосила про старт глобальної благодійної ініціативи з відродження зруйнованих історичних будівель, оскільки в Україні російськими обстрілами пошкоджено вже понад 500 музеїв та пам'яток. Дружина президента України мала нагоду розповісти в Українському музеї в Нью-Йорку про долю музейних закладів в Україні, зокрема про Національний літературно-меморіальний музей Григорія Сковороди.

Так, це непросто – відстоювати музеї тоді, коли гинуть люди.

Так, як ЗСУ відстоюють нашу землю, ми маємо захищати культуру
<https://youtu.be/pFnHkWLIMZ8?si=7VmM9LnfrGt4Bi7X>

Подискутуємо? *Кілька проблемних запитань:*

1. Чому важливо відновлювати музеї, присвячені культурним діячам, і хто, як не ми, має взяти на себе цю відповідальність?

2. Як молодь може долучитися до збереження культурної спадщини, і хто, як не ми, може надихнути суспільство до дій?

V. Закріплення знань, умінь і навичок.

« Незакінчене речення »

1. Збереження культурної спадщини важливе для (майбутніх поколінь), а відеохостинг YouTube є платформою (для розміщення матеріалів про нашу історію та культуру).
2. Григорій Сковорода – це (видатна постать української культури), а музей у Сковородинівці був (важливим центром дослідження його спадщини).
3. Діалоги про культуру й історію допомагають нам (краще зрозуміти себе та своє місце у світі, зберегти національну ідентичність).

Телепередачі та матеріали на платформі YouTube, присвячені вивченню та збереженню пам'яток історії та культури, відіграють важливу роль, адже дозволяють глядачам дізнатися більше про історичні місця, культурні традиції, відомих людей та значущі події минулого. Завдяки цим ресурсам молодь може краще зрозуміти історію свого народу і культурну спадщину.

VI. Підсумки уроку й повідомлення домашнього завдання.

Узагальнення вивченого з допомогою ключових слів (бесіда).

Урок добігає кінця.

Підсумуймо, як ми попрацювали? Чого навчилися?

Чи досягли поставлених цілей?

Рефлексія.

Оцінювання. Виставлення вчителем оцінок, обґрунтування.

Домашнє завдання: створити подкаст про музей, культурну пам'ятку України чи про важливість їх збереження (до 2 хвилин). Можна використати матеріали уроку чи інші (на вибір учнів). Наповнитися мудрістю Григорія Сковороди,

склавши інтерактивну мозаїку та відновивши порядок слів у афоризмах:
[HTTPS://WORDWALL.NET/RESOURCE/38613555](https://wordwall.net/resource/38613555) .

Слово вчителя. Підтвердженням того, що Г.Сковорода завжди сучасний і актуальний є те, що про нього віршують, пишуть картини, складають пісні, як наш полтавський репер Артем Лоїк. Мудрість Сковороди проросла та через 300 років дає плоди й не втрачає актуальності.
<https://drive.google.com/file/d/1PsNgSpKky7OoOWTTC2B5ptIvKBtyNIu/view?usp=sharing>

Культура не має кордонів і меж. Отже, вона незнищенна. Перефразовуючи найвідоміший вислів Сковорода, можна з упевненстю сказати: ворог ловив його, та не спіймав. Тож будьмо мудрими, як Сковорода! Шануймо рідну Україну! Перемоги й миру всім нам!

А наш урок закінчено. На все добре! До зустрічі!

